

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2008-2009

3 februari 2009

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

SUBCOMMISSIE VOOR LANDBOUW, VISSERIJ EN PLATTELANDSBELEID

INHOUD

Interpellatie van de heer Frans Wymeersch tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media, Toerisme, Havens, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over de crisis in de landbouw in het algemeen en in de melkveesector in het bijzonder

Vraag om uitleg van de heer Jos De Meyer tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media, Toerisme, Havens, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over de maatregelen om de crisis in de landbouwsector tegen te gaan

Vraag om uitleg van mevrouw Tinne Rombouts tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media, Toerisme, Havens, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over de crisis in de melkveehouderij

Met redenen omklede moties

1
9

Waarnemend voorzitter: de heer Bart Martens

Interpellatie van de heer Frans Wymeersch tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media, Toerisme, Havens, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over de crisis in de landbouw in het algemeen en in de melkveesector in het bijzonder

Vraag om uitleg van de heer Jos De Meyer tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media, Toerisme, Havens, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over de maatregelen om de crisis in de landbouwsector tegen te gaan

Vraag om uitleg van mevrouw Tinne Rombouts tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media, Toerisme, Havens, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over de crisis in de melkveehouderij

De voorzitter: De heer Wymeersch heeft het woord.

De heer Frans Wymeersch: Mijnheer de minister-president, het is niet de eerste en spijtig genoeg ook niet de laatste keer dat de algemene financiële en economische toestand van de landbouwsector hier ter sprake komt.

We stellen vast dat het inkomen van de landbouwbedrijven de laatste jaren sterk onder druk staat. Het inkomen van de individuele landbouwer gaat achteruit. Dat heeft te maken met verschillende elementen. De hoge kosten die gedeeltelijk een gevolg zijn van de diverse regelgevingen, de hoge productiekosten als gevolg van hoge voederprijzen en energieprijzen, en de massale goedkope import uit landen buiten Europa, dragen bij tot de achteruitgang van het individuele inkomen van de landbouwbedrijven.

In het verleden hebben wij het al meermaals gehad over de kwaliteit van een aantal voedingsproducten uit landen buiten Europa. Die producten betekenen een oneerlijke concurrentie voor de Vlaamse landbouwer. Blijkbaar wordt bij deze goedkope import enkel de kwaliteit van het eindproduct bekeken, en niet zozeer de kwaliteit van het productieproces. In Vlaanderen en West-Europa speelt deze kwaliteit een rol bij de prijsbepaling.

Het is duidelijk dat Europa en dus ook Vlaanderen een dwingende verantwoordelijkheid draagt, niet alleen

inzake de kwaliteit maar ook en zeker inzake de voedselvoorziening op zich. We dragen een enorme verantwoordelijkheid tegenover deze nagenoeg laatste primaire sector in ons land. We stellen vast dat een aantal bedrijven het moeilijk hebben. Het ene al wat meer dan het andere, maar de uitzonderingen bevestigen de regel. Er moeten dus maatregelen worden genomen op korte termijn, maar ook structureel op middellange en lange termijn.

Ik wil twee deelsectoren vermelden. Ten eerste een sector die me vrij na aan het hart ligt: de varkenshouderij. Deze sector is in een andere optiek de voorbije jaren meermaals aan bod gekomen, maar ik ga daar niet verder op in. De sector gaat toch al geruime tijd gebukt onder een zeer twijfelachtige rentabiliteit. We hebben kunnen vaststellen dat er in 2008 vrij goede varkensprijzen waren, maar aan de andere kant, door de hogere voederprijzen, zijn er weinig positieve cijfers op de eindbalans van het individuele varkensbedrijf in Vlaanderen. We weten allemaal dat men in de varkenshouderij rekent met – dat is bijna een wiskundige zekerheid – de zogenaamde varkenscyclus, maar er schijnt nu toch een kink in de kabel te komen.

De varkensstapel is de voorbije jaren in Vlaanderen, maar ook in Europa, sterk gedaald, door allerlei maatregelen, onder meer milieumaatregelen. In feite zou dat moeten resulteren in een betere prijszetting, wat op dit ogenblik structureel niet het geval is en zeker geen invloed heeft op de inkomensvorming van het individuele bedrijf.

De prijzen van veevoeders vertonen gelukkig weer een dalende tendens, wat dan weer een nefaste invloed heeft op de akkerbouw. Maar deze daling staat zeker niet in verhouding tot de prijsstijging bij het begin van de grondstofschaarste enige tijd geleden.

We weten allemaal – en we zijn daar zelf een beetje mee verantwoordelijk voor – dat de varkenshouderij de voorbije jaren enorm heeft geïnvesteerd, omwille van milieueisen, dierenwelzijn en noem maar op. Men moet dat doorrekenen, dus dat resulteert in een hogere kostprijs. Maar dan zien we dat daar op de markt geen rekening mee kan worden gehouden.

We stellen vast dat de bevolking, waarvan wij de emanatie zijn, alsmaar hogere eisen stelt inzake voedselveiligheid, milieu en diervriendelijkheid, maar we zijn blijkbaar niet in staat om daarvoor de nodige hogere prijs te betalen.

De tweede sector die ik kort wil belichten, is de melkveehouderij. De melkveehouderij stond de voorbije

maanden in de actualiteit. Mijnheer de minister-president, drie maanden geleden heb ik een actuele vraag gesteld over de toekomst van de melkquota, die zeker een rol spelen in de situatie van de melkveehouderij op dit ogenblik (*Hand. VI. Parl. 2008-09*, nr. 11).

Ook deze deelsector van de landbouw heeft de voorbije jaren enorm zwaar geïnvesteerd, met zware kapitaalsaflossingen tot gevolg. Dat betekent dat de algemene kosten voor het individuele bedrijf aanzienlijk zijn gestegen. Dat, gekoppeld aan de verlieslatende prijzen op dit ogenblik, zorgt voor een crisis in de melkveehouderij.

Volgens ons – maar ik ga daar op dit ogenblik niet verder op in – spelen de Belgische coöperaties en de Confederatie van de Zuivelindustrie een niet onbelangrijke rol. Ik denk dat we structureel en op middellange termijn, en als het even kan op korte termijn, een visie moeten ontwikkelen en de verschillende actoren ervan moeten overtuigen dat de ene niet zonder de andere kan. Zowel de overheid als de verschillende spelers op het terrein moeten in feite aan hetzelfde zeel trekken, om een rendabele deelsector melkveehouderij te verwezenlijken.

Mijnheer de minister-president, u hebt – en men heeft daar in Europa in het verleden ook gebruik van gemaakt – de mond vol over de zachte landing. Een zachte landing is natuurlijk een vlag die veel ladingen kan dekken. Maar op dit ogenblik is er zeer grote onduidelijkheid op het terrein. Melkveehouders weten niet meer van welk hout pijlen maken. Ik kan me best voorstellen dat een individueel bedrijf zich op dit ogenblik afvraagt of men nu juist meer of minder koeien moet houden. Kan men evenveel produceren met minder koeien? Dat is ook een vraag die men zich kan stellen. Moet men meer produceren aan een lagere prijs, om toch nog aan een degelijk inkomen te raken?

Men stelt zelfs luidop de vraag of het niet raadzaam is, zoals men in de Verenigde Staten heeft gedaan – en nog doet, als ik me niet vergis –, om een aantal melkkoeien uit de cyclus te nemen, om zo het aanbod te verminderen en op termijn aan een beter inkomen te komen.

Die vragen en opmerkingen leven binnen de sector en vragen om een antwoord. Mijnheer de minister-president, de vraag is natuurlijk wat u en wij, als overheid, als kleine speler op het Europese schaakbord, kunnen doen.

Mijnheer de minister-president, hebt u, als minister van Landbouw, al stappen ondernomen om de import uit de derde landen beter te reglementeren en niet alleen rekening te houden met de kwaliteit op het ogenblik dat de producten binnenkomen, maar ook met het productieproces in de landen van herkomst?

Welke mogelijkheden heeft Vlaanderen, en zijn er al van benut, om het inkomensverlies van de Vlaamse landbouwers

te ondervangen? Ik meen te weten dat Europa voorziet in een crisisenveloppe, die eventueel aangewend zou kunnen worden om een gedeelte van het inkomensverlies te compenseren. Is dat correct? Wordt daaraan gedacht?

Hebt u zich al een idee gevormd over de manier waarop op termijn de zuivelmarkt geheroriënteerd kan worden?

Mijnheer de minister-president, drie maanden geleden hebt u al geantwoord dat u daar niet toe bereid was, maar bent u ondertussen van gedachten veranderd en bent u bereid om de discussie over de melkquota op de Europese agenda te plaatsen?

Ik meen te weten dat er ook binnen Europa verschillende strekkingen zijn. Het kan natuurlijk zijn dat ondertussen hier en daar het licht is gaan schijnen en dat u meer gaat overhellen naar de zuiderse opvattingen dan naar de noordse opvattingen.

Bent u bereid om financiële steun toe te kennen of andere maatregelen te nemen die ertoe moeten leiden dat de individuele melkveehouder wel nog een gegarandeerde toekomst heeft?

Ik heb al een aantal maatregelen opgesomd, bijvoorbeeld financiële steun indien de marktprijs te laag wordt, nieuwe bestemmingen voor melk bekijken en eventueel, zoals het Amerikaanse systeem, het uit de markt nemen van melk en melkkoeien.

De voorzitter: De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, collega's, de tijdingen over de prijzen in de landbouwsector zijn inderdaad niet gunstig.

We werden geconfronteerd met een aantal persberichten, al eind vorig jaar, van de landbouworganisaties. Het begon in oktober met een aantal berichten van de Boerenbond, die erop wezen dat de prijzen vermoedelijk met 46 percent zouden dalen. Daarna was er het rapport van de Europese Commissie over de recente ontwikkelingen op het gebied van landbouw- en voedingsprijzen.

We hebben het Landbouwrapport (LARA) gehad van onze eigen landbouwadministratie, dat begin januari werd voorgesteld op Agriflanders. Velen zullen ook wel de nodige persoonlijke gesprekken gehad hebben op of buiten deze beurs, om heel goed te weten dat de situatie ernstig is.

De concrete aanleiding voor mijn vraag, mijnheer de minister-president, is enerzijds uw persbericht van 16 januari, waarin staat: "De minister-president vraagt Europa concrete maatregelen om de crisis in de landbouwsector tegen te gaan." Een paar dagen later, op 19 januari, stond te lezen: "Minister-president verwelkomt

Europese maatregelen voor crisis in zuivelsector, maar blijft aandacht vragen voor de andere landbouwsectoren.”

Zijn de prijzen nu gedaald met 46 percent of met 35 percent? Dat is natuurlijk niet de belangrijkste vraag. We weten dat de crisis die we vandaag meemaken, heel ernstig en uitzonderlijk van aard is. Het is geen Vlaamse of Belgische crisis, maar een wereldwijde crisis in de land- en tuinbouwsector.

Mijnheer de minister-president, u kondigde aan om op korte termijn maatregelen te nemen en dat de kwestie besproken zou worden op de Europese Raad van de ministers van Landbouw op 19 januari.

Wat zijn de concrete resultaten van deze Europese landbouwraad? Kunt u als Vlaamse minister eventueel bijkomende maatregelen nemen? Zo ja, welke?

Welke inspanningen kan de Vlaamse Regering nog bijkomend doen om de landbouwsector in deze moeilijke tijden te steunen?

Ik zou bijna pleiten, maar misschien is het woord niet zo goed gekozen, voor een relanceplan voor de land- en tuinbouwsector. Hoe kunnen we deze uitzonderlijke crisis overleven? Want uitzonderlijke situaties vergen uitzonderlijke maatregelen.

Mede ter inspiratie geef ik nog even een aantal maatregelen, die ik zaterdag nog las in de berichten van het Vlaams Informatiecentrum over Land- en Tuinbouw (VILT). De grootste Vlaamse landbouworganisatie, Boerenbond, dringt aan op een aantal crisismaatregelen. Ik som ze op, en ze zijn ons bijna allemaal bekend. Blijven investeren is noodzakelijk, maar overheidswaarborgen stimuleren kunnen we ook door de kosten ervan te verlagen en het aantal waarborgen op te drijven. Dat is een van de suggesties en vragen. De extra budgetten die de Europese Commissie dit jaar wil injecteren in het plattelandsbeleid, zou men bijvoorbeeld kunnen investeren in de modernisering van de distributienetten en aangepaste infrastructuur, zodat decentrale elektriciteitsproductie met netkoppeling mogelijk is, waardoor de installaties voor warmtekrachtkoppeling (wkk) op glas-tuinbouwbedrijven rendabeler zouden worden. Men pleit ook voor kapitaal voor exportwaarborgen, men vraagt een betere monitoring van prijzen en marges doorheen de hele voedselketen. Sommige maatregelen zijn Vlaams, maar andere zijn federaal of op een ander niveau te nemen. Men pleit voor een verlaging van de Rendacfactuur, de integrale waterfactuur en een vermindering van de onroerende voorheffing en de globale belastingdruk. Maar sommige maatregelen zijn op een ander niveau te nemen.

Ik vind het niet onbelangrijk, niettegenstaande de inspanningen die in het begin van dit werkjaar al genomen

zijn, dat men wijst op het toenemend werk voor Boeren op een Kruispunt. Dat vergt extra middelen, ook al is aangekondigd dat deze middelen verhoogd zouden worden, want ongetwijfeld wordt men daar met veel meer dossiers geconfronteerd.

Mijnheer de minister-president, ik geef het maar als voorbeelden, maar we weten dat de crisissituatie die we vandaag meemaken, zo uitzonderlijk is dat de maatregelen die we moeten nemen, misschien ook van zeer uitzonderlijke aard moeten zijn.

De voorzitter: Mevrouw Rombouts heeft het woord.

Mevrouw Tinne Rombouts: Mijnheer de voorzitter, ik sluit me graag aan bij de twee voorgaande sprekers, die ook al heel uitdrukkelijk onderstreept hebben dat we, zowel in de media als in overleg met landbouwers, heel duidelijk voelen dat de sector een zeer uitzonderlijke crisis meemaakt.

In tegenstelling tot het vorige jaar, dat redelijk positief was, kunnen we vandaag spreken van een zeer erge situatie en een zeer lage prijs in de melkveehouderij. Bovendien kwam vorige week of veertien dagen geleden het bericht dat Fabrelac een aantal melkveehouders de boodschap meegaf dat het de melk niet meer kwam ophalen. Dat is toch wel een erge situatie. Die mensen staan vandaag letterlijk en figuurlijk op straat met hun product. De termijnen zijn zeer kort. Binnen de sector was er dan ook heel wat ongerustheid en commotie. We moeten dan ook nog in het achterhoofd houden dat vorig jaar heel wat landbouwers zelf zijn vertrokken bij hun ophalers of verwerkers. Er werd gezegd dat er geen redelijke opzegtermijn werd gerespecteerd en dat die mensen niet hebben gekregen waar ze recht op hadden. We stellen dan ook vast dat de melkveehouders heel zwak staan ten aanzien van de ophaler Fabrelac.

Ondertussen is er voor die mensen mogelijk een oplossing en zal een ander bedrijf hun melk ophalen. We weten echter ook dat het voor melkveehouders niet evident is de dag van vandaag. De prijzen zijn laag en de melkfabrieken hebben al voldoende melk. Ze staan niet allemaal te springen om die melk op te halen.

We hebben moeten vaststellen dat federaal minister voor Ondernemen Vincent Van Quickenborne een engagement is aangegaan. Hij heeft een onderzoek ingesteld ten aanzien van de Belgische melkerijen. Binnen de sector heeft dat natuurlijk geleid tot heel wat ongerustheid. De vraag is hoe we positieve resultaten kunnen bereiken voor de sector en hoe we ervoor kunnen zorgen dat die mensen niet ongerust worden.

Ik heb al aangehaald dat de hele sector in een crisis zit. Bij die algemene landbouwcrisis horen we veelal dat het platform Boeren op een Kruispunt zeer veel aanvragen

binnenkrijgt. De signalen die ik hierover op het veld ontvang, komen erop neer dat hierdoor de individuele begeleiding en opvolging te kort dreigen te schieten. In plaats van de individuele begeleiding die we met Boeren op een Kruispunt altijd voor ogen hadden, dreigt die werking tot de doorverwijfsfunctie beperkt te blijven.

Mijnheer de minister-president, ik heb een aantal vragen die betrekking hebben op de crisis in de melkveehouderij enerzijds en op de crisis in het algemeen anderzijds. Aangezien er binnen de sector heel wat ongerustheid was, zou ik van u willen weten of u op de hoogte was van het onderzoek dat federaal minister Van Quickenborne heeft ingesteld naar onze Belgische melkerijen. Hebt u een zicht op de aanleiding van dit onderzoek en de doelstellingen die worden nagestreefd? Daarnet werd aangehaald dat de afzetmarkten moeten beseffen dat ze elkaar nodig hebben, dat er nood is aan samenwerking in tijden van crisissen. We merken echter ook dat er organisaties zijn die, zeker in positieve tijden, verdeeldheid dreigen te creëren. Wordt er dan met gelijke wapens gestreden? Zijn de erkenningsvoorwaarden voor privéophalers gelijkwaardig aan die van ophalers die ook zorgen voor de verwerking? Is er een verschil tussen de erkenningsvoorwaarden voor zuivelverwerkers en zuivelophalers? Indien ja, is het wenselijk om te zorgen voor bijsturingen inzake deze erkenning, zodat landbouwers kunnen rekenen op meer zekerheid en bescherming wanneer zij hun melk leveren aan ophalers? Op dit moment worden mensen van de ene dag op de andere aan de deur gezet. Kan er een bescherming worden ingebouwd? Zo ja, welke bijsturingen komen hiervoor in aanmerking?

Is het gezien de crisis wenselijk dat er op korte termijn nog bijsturingen gebeuren in de melkquotumregulering, waardoor onder andere meer ondernemingsruimte gecreëerd wordt voor de melkveehouders om op die manier het hoofd boven water te kunnen houden in tijden van crisis? Zo ja, aan welke bijsturingen wordt dan gedacht? We hebben er steeds naar gestreefd om de bedrijven en ondernemers zo veel mogelijk ruimte te geven om voor hun bedrijf de beste oplossing te zoeken. Reglementen beperken die ruimte veelal. Klopt het dat het aantal aanvragen voor Boeren op een Kruispunt enorm gestegen is en zeer hoog ligt? Ondertussen hebben we in de media kunnen lezen dat er heel wat aanvragen zijn. Hebt u een idee van de percentuele stijging ten aanzien van een jaar geleden? Zijn er bepaalde sectoren die meer aan bod komen dan andere? Klopt het dat de individuele begeleiding van de landbouwbedrijven in het gedrang komt door het toegenomen aantal dossiers? Indien dat zo is, bent u dan bereid en in staat om meer middelen uit te trekken voor Boeren op een Kruispunt, zodat de individuele begeleiding gegarandeerd blijft?

U hebt aan Europa gevraagd om de oude instrumenten te laten bestaan, zodat ze, indien mogelijk, kunnen worden ingezet. Hoe heeft Europa daarop gereageerd? Aan welke

instrumenten wordt dan in de eerste plaats gedacht? Hebt u naar aanleiding van de crisis in de land- en tuinbouwsector al overleg gehad met de banksector? Deze vraag wordt op het terrein dikwijls gesteld. De betrokkenen moeten zelf met de bank spreken over mogelijke formules en aanpassingen. Toch wordt de vraag gesteld of er in het algemeen iets kan gebeuren. Indien er overleg is geweest, wat waren dan de bevindingen? Zijn er mogelijkheden om groepsformules af te sluiten in een crisisperiode? Hebt u nog andere acties ondernomen om een oplossing te bieden aan de crisis?

De voorzitter: De heer Callens heeft het woord.

De heer Karlos Callens: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, het is algemeen geweten dat alle bedrijven het vandaag niet gemakkelijk hebben. Het gaat dan zowel om de grote bedrijven als de zelfstandigen en de landbouwers. De vraag is of de landbouw de dupe is van de algemene crisis of dat de problemen zuiver te maken hebben met die specifieke sector. Het antwoord zal wel in het midden liggen.

We weten dat de landbouw een sector is met een zeer fluctuerende vraag en aanbod en fluctuerende marktprijzen. Vandaag hebben we, toevallig, te maken met een van die laagconjuncturen en periodes met, helaas, lage prijzen. Misschien gaat het morgen beter.

Mijnheer de minister-president, als het klopt dat het probleem maar van korte duur is, dan zou ik graag van u weten of u zicht hebt op de oorzaken. Indien ja, hebt u dan voorstellen om de problemen in de landbouw op de korte termijn op te lossen door, bijvoorbeeld, het stimuleren van de afname, financiële steun, het opslaan van het surplus aan goederen? Indien dat niet het geval is, moeten we stilaan beginnen denken aan oplossingen. Hebt u dan oplossingen voor de problemen op de lange termijn? Ik denk dan op het afstemmen van vraag en aanbod. Wat dat betreft, treed ik de heer Wymeersch niet bij. Mijnheer Wymeersch, als u iets uit de markt wilt halen, moet u zeer goed opletten dat de kostprijs daardoor niet hoger wordt. Als men dan de markt niet kan bespelen, hebben de landbouwers met nog grotere problemen te kampen dan nu al het geval is.

Mijnheer de minister-president, hebt u een zicht op de oorzaken? Als het om een probleem op de korte termijn gaat, wat is dan de oplossing? Indien het om een probleem op de lange termijn gaat, hebt u dan zicht op wat de remedie zou kunnen zijn?

De voorzitter: De heer Demesmaeker heeft het woord.

De heer Mark Demesmaeker: Doorheen alle vragen horen we de grote bezorgdheid over de crisis die de hele sector op dit moment treft. Heel de commissie deelt die zorg. De melkveehouderij zit inderdaad op

haar tandvlees. De prijzen hebben een dieptepunt bereikt. Het is sinds mensenheugenis niet meer voorgevallen dat de melkprijzen ook tijdens de winterperiode blijven dalen. Men heeft me verteld dat dit niet meer is gebeurd sinds dertig jaar. De situatie is inderdaad zeer erg. We moeten vaststellen dat de melkprijs een stuk lager is dan die in onze buurlanden. Dat heeft uiteraard te maken met de specificiteit van onze markt. De zuivelindustrie speelt natuurlijk een belangrijke rol bij de prijszetting. Volgens de zuivelindustrie zelf is de uitbetaling van de melkprijs zeer sterk gebonden aan de prijzen van boter en melkpoeder, waardoor ons land sneller reageert bij zowel een stijgende als een dalende markt. De markt is dus erg volatiel. Die markt werd natuurlijk ook voor een deel geschapen door het beleid via de liberalisering van de landbouw. Op die manier zijn een aantal vangnetten, die vroeger bestonden, weggefallen. Er is niets voor in de plaats gekomen. Het gevolg is dat de sector niet bestand is tegen de situatie waarin ze terecht is gekomen.

Een aantal landbouworganisaties hebben concrete vragen en concrete voorstellen. Ik zal ze niet herhalen. De collega's hebben ze al opgesomd. Ik sluit me volledig aan bij hun vragen. Ik voel ook wel wat voor de opmerking die de heer De Meyer heeft gemaakt. Hij zei dat de zware crisis die we meemaken een globale aanpak vergt, een relanceplan op lange termijn, opdat er in de toekomst blijvend geïnvesteerd zou worden. Dat is zeer belangrijk wil deze sector overeind blijven en een toekomst hebben, en een afzetmarkt vinden voor de kwaliteitsproducten, die we toch in huis hebben. Het Vlaams Centrum voor Agro- en Visserijmarketing (VLAM) en Flanders Investment & Trade (FIT) kunnen daar toch wel een rol in spelen.

De voorzitter: Mevrouw Dua heeft het woord.

Mevrouw Vera Dua: Ik kan bevestigen dat iedereen in deze commissie wenst dat mensen hun brood kunnen verdienen in de landbouwsector, dat er een goede productie is en dat ze op die manier ook economisch overeind kan blijven. De sector is natuurlijk heel sterk, om niet te zeggen helemaal, afhankelijk van wat er op het Europees niveau, en meer bepaald door de Europese ministerraad, wordt beslist. Onze minister-president maakt daar trouwens ook deel van uit. Ik heb er altijd enige moeite mee dat mensen het over Europa hebben als een instantie die ver van ons staat. Uiteindelijk worden de beslissingen genomen op Europese ministerraden, waar elk land vertegenwoordigd is door een minister. Dikwijls is het niet gemakkelijk. De impact van de eigen beleidsvoerder is echter zeer groot, omdat daar de lijnen worden uitgezet.

De trend naar liberalisering, die al een aantal jaren aan de gang is, was bijna onvermijdelijk. Ik verwijs naar de onderhandelingen van de Wereldhandelsorganisatie (WTO:

World Trade Organisation). We worden onder druk gezet om maatregelen te nemen die ons internationaal worden opgelegd. Daarbij leggen we, ter compensatie, een groter accent op de tweede pijler. Gelukkig is op dat vlak veel meer mogelijk qua subsidiëring en ondersteuning van de landbouw.

En dan zijn er twee houdingen mogelijk: zeer defensief klagen over Europa of inzetten op de opportuniteit die Europa biedt. Het gaat dan over wat er nu meer dan vroeger mogelijk is. Dat is de tweede pijler. Dat is niet eenvoudig voor een regio waar op een heel intensieve manier aan landbouw wordt gedaan. In die zin is Vlaanderen iets meer gehandicapt dan andere regio's. We moeten er samen voor zorgen dat de landbouwers meer dan nu het geval is, opteren voor de verbreding van hun functie en de mogelijkheid om financieel ondersteund te worden voor andere functies dan de maximale productie. Op die manier kunnen we zorgen voor een duurzaam landbouwsysteem waarin een goed inkomen kan worden gegarandeerd aan de landbouwers. Ik ben ervan overtuigd dat dit volledig in de lijn ligt van wat Europa wenst en wat onze ministers van landbouw, ook de huidige, de laatste jaren hebben bepleit.

Dit is een warme oproep om volop in te zetten op duurzame landbouw en de verbreding van de landbouw. Op die manier willen we meer economische stabiliteit realiseren binnen onze landbouwsector.

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Alle sprekers hebben terecht benadrukt dat ook in de landbouw de situatie ernstig is. Mijnheer Callens, ook de landbouw krijgt te maken met de economische recessie. Hij ontsnapt niet aan de wereldwijde economische negatieve groei. We moeten nagaan hoe we voor de landbouw de juiste maatregelen kunnen treffen. Het is de bedoeling om de landbouw door de moeilijke maanden van economische recessie te krijgen. Bovendien moet de landbouw er na de recessie beter uitzien dan voordien.

Mijnheer De Meyer, op de Landbouwwraad van 19 januari hebben we uitgebreid gediscussieerd over de actuele economische toestand en de gevolgen van de lage prijzen voor de landbouwsector. Concreet werden er drie elementen besproken. Een daarvan was een rapport van de Europese Commissie over de evolutie van de voedselprijzen de afgelopen maanden. We zijn dieper ingegaan op de oorzaken en de gevolgen. Er werd ook een drietal concrete acties naar voren geschoven. Zo zal er verder onderzoek gebeuren naar de rol van de voedingsketen en van speculatie in de afgelopen maanden. Daarnaast zullen de prijzevoluties op Europees niveau verder gemonitord worden door Eurostat. Tot slot zal de Europese wetgeving gescreend worden op de

aanwezigheid van concurrentieverstorende regels om de werking van de voedselketen te verbeteren.

Dan is er ook de crisis in de zuivelsector. Een groot aantal lidstaten, daarin ondersteund door Vlaanderen, heeft de Europese Commissie opgeroepen om snel, efficiënt en doordacht een aantal marktinstrumenten in te zetten om de situatie op de zuivelmarkt te verlichten. De Commissie heeft toegezegd om vanaf 22 januari exportrestituties voor kaas, boter en melkpoeder in te stellen en private en publieke opslag open te stellen voor een aantal zuivelproducten. Europa is met wat oudere instrumenten op de markt gekomen om iets te doen aan de problematiek van de lage melkprijzen.

Mijnheer Wymeersch, er is ook gesproken over de situatie in de varkenssector. Een aantal lidstaten, daarin ondersteund door Vlaanderen, heeft gevraagd om de particuliere opslag voor varkensvlees weer open te stellen om een daling van de marktprijzen tegen te gaan. De Europese Commissie is daar niet op ingegaan. Zij is van oordeel dat een stijging van de export en een daling van de productie de marges van de producenten tijdens de volgende maanden voldoende zullen verruimen.

De Europese Commissie zal in februari wel een werkbezoek brengen aan Rusland om de Europese exportmogelijkheden voor varkensvlees te vrijwaren. Waar we binnen de zuivelsector een aantal instrumenten opnieuw in werking hebben gesteld, is dat voor de varkenssector niet gelukt.

Ik volg de situatie voor de verschillende landbouwsectoren op de voet. Ik weet dat een aantal sectoren, waaronder de zuivelsector, het bijzonder moeilijk heeft. Ik zal ook tijdens de volgende Europese landbouwraad opnieuw oproepen om actie te ondernemen.

Mijnheer De Meyer, u had het over een eventueel relanceplan voor de landbouw. Wij zijn daar volop mee bezig. We gaan na wat we, gezien de ernst van de situatie, kunnen doen. U begrijpt dat ik dat pas kan lanceren zodra ik over alle elementen beschik.

Mevrouw Rombouts, wat de acties van minister Van Quickenborne betreft, heb ik eveneens via de pers vernomen dat de federale mededingingsautoriteiten een vooronderzoek hebben ingesteld naar een mogelijk misbruik in de sector van de melkophaling. De structuur van de Belgische mededingingsautoriteit indachtig, kan ik hieruit afleiden dat de Dienst voor de Mededinging, met behulp van de hem toevertrouwde instrumenten zoals marktondervraging, huiszoeking, concurrentieanalyse enzovoort, op dit moment een evaluatie doorvoert. De vraag daarbij is of de werking van dit segment van de zuivelfilière de toets van het mededingingsrecht doorstaat. Wanneer uit dit onderzoek zou blijken dat dit niet

het geval is, kan de Raad voor de Mededinging nadien eventueel overgaan tot verdere sancties.

Aangezien ik daar echter niet formeel van op de hoogte ben gebracht, kan ik u geen verdere informatie geven. Ik zal wel contact opnemen met minister Van Quickenborne om hier wat meer duiding over te krijgen.

U hebt het ook gehad over de problematiek van de privé ophalers. Ik heb de voorwaarden om als melkophaler te worden erkend, hier bij me. Wat de Vlaamse wetgeving betreft, zijn die voorwaarden terug te vinden in het besluit van de Vlaamse Regering van 15 april 2005 betreffende de toepassing van de heffing in de sector melk en zuivelproducten. Ik veronderstel dat ik artikel 1, 13°, niet hoeft voor te lezen. Ik zal het u wel bezorgen.

Wat de federale wetgeving betreft, hebben kopers met betrekking tot de kwaliteit geen erkenning meer nodig, wel een toelating. Die toelating wordt afgeleverd in het kader van het koninklijk besluit van 16 januari 2001 tot vaststelling van de nadere regels van de erkenningen, toelatingen en voorafgaande registraties afgeleverd door het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen. Aan deze toelating zijn geen voorwaarden gekoppeld. Een melkverwerkingsinrichting moet wel nog een erkenning hebben: het ovale rondje met 'B' en een nummer. Die worden toegekend volgens de hygiëne-II verordening 853/2004.

U vroeg ook of er een verschil bestaat met de erkenningsvoorwaarden voor zuivelverwerkers en zuivelophalers. Wat de Vlaamse regelgeving betreft, zijn de eisen voor de quotumreglementering dezelfde. In deze regelgeving worden ze beide beschouwd als koper. Wat de federale wetgeving betreft, moet een melkverwerkingsinrichting wel nog een erkenning hebben. Het gaat dan opnieuw over het ovale rondje met 'B' en een nummer, die worden toegekend volgens de verordening waar ik zonet naar verwezen heb.

Op 17 februari start ik een dialoog op tussen de landbouworganisaties en de zuivelindustrie. Via een intentieverklaring vraag ik van de verschillende partijen een engagement op lange termijn om te komen tot een open en serene dialoog. De toegenomen volatiliteit van de prijzen in de geglobaliseerde zuivelmarkt, het voor een deel wegvallen van de Europese marktbescherming en de nakende afschaffing van het melkquotumsysteem veroorzaken immers heel wat onzekerheid en zenuwachtigheid in de sector. Een sereen overlegklimaat tussen alle betrokken partners is dan ook van het uiterste belang. Tijdens dit overleg zullen we ook de relaties tussen de producenten en de melkophalers onder de loep nemen.

Bij de opmaak van het stappenplan melkveehouderij was er afgesproken dat ik samen met de sector de evolutie

nauwgezet zou opvolgen, het stappenplan voortdurend zou evalueren en desnoods ook bijsturen. Het stappenplan is inderdaad onlangs geëvalueerd. Daaruit blijkt dat omwille van de vrij slechte situatie op de zuivelmarkt en het resultaat van de health check zowel de landbouworganisaties als de zuivelnijverheid verwachten dat de mobiliteit van quota nagenoeg zal stilvallen.

Wanneer wij niet met een overschot aan liters quotum willen blijven zitten in het Quotumfonds aan het einde van volgend melkjaar, dan is een bijkomende daling van de quotumprijs bij afdracht aan het Quotumfonds noodzakelijk. Wij zullen dus in elk geval een aanpassing doen.

Daarnaast heb ik mijn administratie opdracht gegeven na te gaan of er in de huidige reglementering elementen zitten die op bedrijfsniveau een verdere kostenbesparing of het realiseren van een hogere kwaliteit van de melkproductie belemmeren. Wij onderzoeken of wij die eventuele belemmeringen alsnog uit de regelgeving kunnen verwijderen.

De vzw Boeren op een Kruispunt is twee jaar geleden opgericht met de bedoeling land- en tuinbouwbedrijven en hun gezinnen die het om een of andere reden moeilijk krijgen, individueel te begeleiden en samen te zoeken naar een oplossing. Het gaat dan om een oplossing die ligt tussen het optimale scenario – het bedrijf opnieuw op de sporen krijgen – en het stopzetten van het bedrijf en het zoeken naar een andere toekomst voor het gezin.

Na twee jaar werking zijn ongeveer 420 dossiers geopend. Het aantal meldingen is vrij stabiel, van een recente stijging is niet onmiddellijk sprake. Het aantal aanmeldingen ligt echter hoger dan oorspronkelijk verwacht. Daar zijn verschillende redenen voor. Een daarvan is de grote bekendheid van de vzw Boeren op een Kruispunt. Verder kampt de sector effectief met een aantal crisissen. Ik denk dan aan de energiecrisis, de grondstofprijzen crisis en de bankcrisis. Dankzij de vzw is de problematiek in de sector bespreekbaar geworden. Met Boeren op een Kruispunt zijn we tegemoetgekomen aan een noodzaak. Daarmee geven wij ook invulling aan het sociale aspect van het begrip duurzaamheid.

Opvallend is dat er bij de dossiers die geopend zijn voor begeleiding, geen algemene lijn te vinden is: alle sectoren zijn vertegenwoordigd, maar ook qua omvang van de bedrijven en leeftijd van de bedrijfsleiders vindt men zowat alle categorieën.

Het lijkt, wat mij betreft, geen twijfel dat wij vanuit de overheid dit initiatief verder blijven steunen. Op mijn begroting is daarvoor 300.000 euro ingeschreven. Er is nog eens 60.000 euro extra voor vrijgemaakt eind 2008. Naast de Vlaamse overheid doet ook Cera een belangrijke financiële inbreng en ook de landbouworganisaties bieden de nodige ondersteuning. Omdat er met meer

middelen uiteraard ook meer begeleiding gerealiseerd zou kunnen worden, hebben ook de partners beloofd te onderzoeken of zij extra zouden kunnen bijdragen.

Op de vraag welke instrumenten Europa zou kunnen inzetten, kan ik zeggen dat de Europese Commissie heeft toegezegd om dat vanaf 22 januari te doen voor de zuivelindustrie, maar niet voor de varkenssector.

We zullen initiatieven nemen tot overleg met de banksector. Wel hebben de diensten van het Vlaams Landbouwinvesteringsfonds (VLIF) nu al geregeld contact met de kredietinstellingen die gespecialiseerd zijn in land- en tuinbouw. Als het nodig is, zal ik ook zelf rechtstreeks het overleg opstarten.

Er is een delegatie van de melkveehouders op mijn kabinet ontvangen. We hebben erop aangedrongen dat er een oplossing zou komen. Bedoeling van deze vergadering was na te gaan welke alternatieve melkafzetmogelijkheden er voor deze melkveehouders zijn binnen de context van de Vlaamse zuivelindustrie. U hebt ook al aangehaald dat de Belgische zuivelindustrie geen afzetgaranties kon bieden, gezien de huidige bijzonder slechte marktsituatie.

Wat het herstelplan voor de landbouw betreft, hoop ik binnenkort een beslissing te nemen.

Mijnheer Wymeersch, over het productieproces in derde landen heb ik voor u nog eens een volledig overzicht gemaakt. Een aantal dingen zijn ook in het verleden al aan bod gekomen. In de Verenigde Staten wordt vooral de veiligheid en kwaliteit van het eindproduct bewaakt. Daar hebben we in het verleden ook concrete dossiers over gehad. Wij pakken de zaken op een andere manier aan. In de Verenigde Staten is ook het gebruik van bepaalde natuurlijke hormonen toegestaan om de vleesproductie van vee te verhogen. In Europa is dat verboden. We hebben hier de problematiek van de chloorkippen gehad. In de Verenigde Staten worden, om een volledige bacteriële veiligheid te creëren, kippenkarkassen chemisch gedecontamineerd met chloor. Dat kan daar allemaal, maar wij kijken daar anders tegenaan. Ook voedingsgewassen op basis van genetisch gemodificeerde organismen (ggo) zijn hier al een paar keer aan bod gekomen. Er zijn invoerbeperkingen, maar die gelden niet voor het vlees dat geproduceerd wordt met deze in Europa niet-toegelaten voedergewassen, wat een concurrentienadeel is.

Slotsom: de consument stelt in Europa een aantal hogere eisen wat de manier van produceren van zijn voeding betreft, eisen op het vlak van milieu, voedselveiligheid, dierenwelzijn enzovoort. We zitten ook met de WTO-regels, waar ook mevrouw Dua naar verwezen heeft. Ik ga ervan uit dat we dat debat nog niet volledig hebben afgerond, om voorzichtig te zijn. Ook na 2013 moet het

landbouwbeleid verder vorm worden gegeven. We moeten zeer nauwgezet de evoluties en het verschil tussen de Verenigde Staten en Europa in de gaten houden.

De economische crisis is algemeen en treft dus ook de landbouw, die daarvoor ook al andere uitdagingen kende. De kostprijs is met 14 percent toegenomen en in de producten die men afzet, kon men die kosten niet doorrekenen. We hebben daar al uitgebreid van gedachten over gewisseld, maar vooral een Europese aanpak is onontbeerlijk.

In het herstelbeleid dat Europa vorige week heeft aangekondigd, is er ook oog voor de problemen op het platteland en binnen de landbouwsector. We zullen er alles aan doen om de extra middelen die Europa vrijmaakt, zo efficiënt en zo snel mogelijk in te zetten. De eerste stap in de procedure is een aanpassing van het Vlaams Programma voor Plattelandsontwikkeling. Ik heb mijn administratie al de opdracht gegeven een wijziging voor te bereiden, zodat we die nog deze regeerperiode kunnen indienen. De uiterste indieningsdatum voor de Europese Commissie is 30 juni. Naast een aantal Europese maatregelen zal ik ook op Vlaams niveau een aantal maatregelen nemen binnen het Vlaams Landbouwinvesteringsfonds, in verband met de melkquotaregeling en een snellere uitbetaling van een aantal premies.

Wat de zuivelmarkt betreft, blijf ik voor de zachte landing. Ik ben bereid om te kijken of we binnen het stappenplan nog een aantal hinderpalen kunnen wegnemen die voor de bedrijven een kostenverlaging en een kwaliteitswinst kunnen betekenen. Over de melkquota is een belangrijke beslissing genomen. Deze beslissing zal worden geëvalueerd in 2010 en in 2012. 2010 is niet zo ver meer. Bovendien, en dat is toch wel belangrijk, heeft de beslissing omtrent de zachte landing van de melkquota op Vlaams niveau reeds het positief gevolg gehad dat de prijs van het melkquotum spectaculair is gedaald, wat kan becijferd worden op een jaarlijkse besparing voor de actieve melkveehouders van zo'n 150 miljoen euro. Het stappenplan is er, maar met de evaluatie in 2010 en 2012 komt het sowieso opnieuw op de Europese agenda. De toestand moet elke dag worden opgevolgd en als die heel ernstig wordt, zal daar opnieuw van afgeweken moeten worden.

Ik ben ervan overtuigd dat ook voor de melkveesector een heel prachtige toekomst is weggelegd. Ik heb ook heel wat bedrijven van jonge melkveehouders bezocht die er echt in geloven. Met het stappenplan en een mogelijke bijsturing en met het Europese beleid, waar men de zaak van zeer nabij opvolgt, maken we daar werk van. Ook een aantal elementen zoals de lage dollarkoers en het effect op de wereldmarkt mogen we niet onderschatten, maar dat zijn natuurlijk elementen waar we geen impact op hebben.

Mijnheer de voorzitter, hierbij heb ik hopelijk geantwoord op alle gestelde vragen. Ik zal, aangemoedigd

door al die vragen, zeer snel werk maken van de afronding van een relanceplan voor de landbouw.

De voorzitter: De heer Wymeersch heeft het woord.

De heer Frans Wymeersch: Mijnheer de minister-president, een beetje in tegenstelling met wat we van u gewend zijn, vind ik uw antwoord tamelijk vrijblijvend. Waarschijnlijk hebt u gelijk, als u zegt dat u een en ander moet toetsen op Europees niveau en met een aantal zaken rekening moet houden.

U bent bezig met een relanceplan en zult een aantal elementen die daar betrekking op hebben, bestuderen en evalueren. Maar ik denk dat men er op het terrein op dit ogenblik zeer weinig behoefte aan heeft dat de minister-president al dan niet nog kort of lang moet studeren of evalueren om tot een relanceplan te komen.

We zien in andere economische sectoren – men kan dat betreuren of toejuichen, maar dat laat ik in het midden – dat iedereen zijn eigen koers begint te varen. Ook in Europa en op landbouwvlak zullen we dat ondervinden. Iedereen begint in meerdere of mindere mate aan een bepaald soort van protectionisme te doen. Het relanceplan van de nieuwe afgod van deze tijden, de Amerikaanse president Obama, komt neer op 'buy American'. Ik stel vast dat het heel wat gemakkelijker is om in de Verenigde Staten te zeggen 'buy American', dan om in Europa 'buy European' te zeggen, laat staan dat wij zouden zeggen 'koop Vlaams', want ik denk dat we een zeer minuscule speler zijn op de Europese markt en zeker op de wereldmarkt. Mijnheer de minister-president, ik denk dat een relanceplan dat nu nog bestudeerd moet worden, enigszins te laat zal komen.

Voor de rest blijft u, en daar hebt u wellicht gegronde redenen voor, op de vlakte. Op 17 februari gaat u aan tafel zitten met alle actoren van de zuivel. U zult van hen een intentieverklaring vragen. U weet evengoed als ik wat een intentieverklaring soms waard is. Is die intentieverklaring afdwingbaar? Neen dus. U kunt geen dwingende maatregelen opleggen en bent blijkbaar, om God weet welke redenen, niet in staat om voor de melkveehouderij en de zuivelindustrie een duidelijke samenhangende visie op papier te zetten waarrond u alle actoren op het terrein op dezelfde lijn kunt krijgen. Ik denk dat dat noodzakelijk is om op middellange en lange termijn naar een structureel gezonde melkveehouderij en zuivelindustrie te kunnen evolueren.

U hebt ook niet geantwoord op mijn melding dat binnen de Europese health check een crisisenveloppe ter beschikking is of zou moeten zijn – of ik moet verkeerd zijn ingelicht – om bepaalde financiële noden op het terrein te lenigen. Klopt dat of niet? Als dat klopt, wordt daar gebruik van gemaakt? Als daar geen gebruik van wordt gemaakt, waarom niet?

Als dat instrument aanwezig is, moet men daar gebruik van maken. Ik stel vast dat u de voorbije weken vrij krachtdadig optreedt voor andere economische sectoren, maar dat u juist voor het terrein waarvan u de voorbije jaren blijk hebt gegeven dat het u na aan het hart ligt – misschien enigszins gehinderd door Europese motieven en regelgeving – minder krachtdadig optreedt. Het is een werk van lange adem, in de hoop dat het wel vanzelf zal bekoelen.

Mijnheer de minister-president, feit is dat de individuele landbouwer inkomen verliest en het moeilijk heeft. In de commissie en tijdens de plenaire vergadering hebben we al herhaaldelijk gezegd dat de boer in verhouding tot wat de consument uiteindelijk betaalt, absoluut niet krijgt wat hem toekomt. De discrepantie is veel te groot. We steunen de individuele landbouwer en landbouworganisaties, die de vinger op de wonde leggen. Ze stellen dat het zo niet verder kan. De overheid, en dus ook wij, meerderheid en oppositie, zijn op dat vlak mee verantwoordelijk. De richtlijnen en de regelgeving komen van de overheid. We zijn mee verantwoordelijk voor het feit dat individuele bedrijven zware financiële inspanningen hebben moeten doen om in orde te zijn met allerlei regelgevingen: de sanitaire regelgeving, dierenwelzijn, milieu enzovoort. Dan alles blauwblauw laten en de markt laten spelen, dat is niet echt eerlijk.

U kent mijn visie op de evolutie en evaluatie van de melkquota. U bent overtuigd van de toekomst van een economisch rendabele landbouwsector en van de individuele deelsectoren op zich. Als dat zo is, dan zult u meer dan een tandje bij moeten steken om op korte termijn noodmaatregelen te nemen en om met een relanceplan op middellange en lange termijn uit te pakken. We steunen u daarin, net zoals we u vorige week hebben gesteund toen u maatregelen voor andere sectoren hebt aangekondigd. We vragen echter wel actie en geen denkwerk meer op lange termijn.

De voorzitter: De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer: Mijnheer de voorzitter, collega's, voor mij is het zeer duidelijk dat minister-president Peeters de ernst van de toestand van de land- en tuinbouwsector onderkent, op de voet volgt en bovendien maatregelen neemt. Uiteraard zal ik het antwoord noch de inhoud van de beleidsbrief van begin oktober van de minister-president hier herhalen. Het antwoord op mijn suggestie betreffende een relanceplan stemt me tevreden. De huidige crisis vereist inderdaad een globale beleidsaanpak, die verder gaat dan een aantal individuele maatregelen.

Ik heb er ook alle begrip voor dat dit relanceplan eerst wordt voorgelegd aan de Vlaamse Regering. Ik denk en ik hoop dat de hele regering de minister-president zal steunen. Ik ben ervan overtuigd dat we er in deze commissie spoedig op terug zullen komen.

De voorzitter: Mevrouw Rombouts heeft het woord.

Mevrouw Tinne Rombouts: Mijnheer de minister-president, ik dank u voor uw zeer uitgebreid antwoord. Het is inderdaad zeer duidelijk dat u op de hoogte bent van en bekommerd over de economische toestand van de sector. Het is goed dat u een doordacht relanceplan voorlegt. Dat dat enige tijd vraagt, moeten we er dan maar bij nemen. Een doordachte beslissing is belangrijker en beter dan snel enkele losse maatregelen te nemen waarvan we niet goed het gevolg kunnen inschatten.

Aangezien het plan nog niet af is, kunnen een aantal elementen die hier aan bod zijn gekomen, verder onderzocht worden. Specifiek voor de melkveehouderij hebt u al aangehaald dat de administratie onderzoekt welke maatregelen nog kunnen worden aangepast om meer kostenbesparend te werken. Deze voormiddag bent u ook aangesproken over de vijfjarenregel in het dossier over het melkquotum. Dat is zeker een element dat verder moet worden onderzocht. Ik heb er vertrouwen in dat dat gebeurt. Ook het systeem van ophalers en verwerkers moet zeker eens worden besproken. Men moet nagaan of er geen oneerlijke concurrentie is door extra voorwaarden die worden opgelegd. Men moet daarbij steeds in het achterhoofd houden dat de individuele melkveehouders beschermd worden.

Ongetwijfeld wordt deze zaak nog vervolgd.

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Mijnheer de voorzitter, ik dank alle collega's voor hun inbreng. Mijnheer Wymeersch, als lid van de oppositie is het uw rol om me wat op te jagen. Soms heb ik het antwoord nog voor u de vraag stelt. Soms komt eerst de vraag en nadien het antwoord. Het is niet correct me te verwijten dat ik niet actief en doortastend handel. Ik verwijs naar onze inbreng op de Europese Landbouwwraad. U zult niet zolang moeten wachten op mijn herstelplan voor de landbouw. Wat dat betreft, kan ik u gerust stellen.

Met redenen omklede moties

De voorzitter: Door de heer Wymeersch en door de heer De Meyer werden tot besluit van deze interpellatie met redenen omklede moties aangekondigd. Ze moeten zijn ingediend uiterlijk om 17 uur op de tweede werkdag volgend op de sluiting van de vergadering.

Het incident is gesloten.

